

*Bestuur en medewerkers van Hospice Duin- en Bollenstreek
wensen u een voorspoedig 2022*

HOSPICE DUIN- EN BOLLENSTREEK

Najaar 2021
NIEUWSBRIEF

Voorwoord

Beste vrienden, vrijwilligers en medewerkers van het hospice,

Het lijkt dat we er van af zijn, van de coronacrisis, hoewel we dagelijks om ons heen zien, dat corona nog steeds in ons midden is. Ik schrijf dit half oktober en ik ben heel benieuwd hoe de situatie zal zijn met Kerstmis, als ik deze zinnen weer teruglees.

Eén van de boeken die ik las in de coronacrisis is van Albert Camus en heet "de Pest". Hij schrijft daarin: "Niemand zal ooit vrij zijn zolang er plagen zijn". Woorden die anno 2021 nog niets aan actualiteit hebben ingeboet, want wie vreest er niet voor de volgende variant van het coronavirus. Zo lang niet iedereen is ingeënt, kunnen we wachten op de nieuwe varianten, die de kwetsbaren zullen treffen. Je laten inenten is dan ook een daad van naastenliefde, schreef Paus Franciscus dit najaar.

Gelukkig hebben we ons in het hospice tot op heden goed door de crisis heen geslagen, dankzij de inspanning van vele vrijwilligers en medewerkers die vaak zoekende wijs hun weg vonden in de mêlée aan maatregelen die met de crisis samenhang. Dank aan allen die een fantastische prestatie hebben geleverd; we hebben ons hospice coronavrij kunnen houden! Dank ook aan alle vrijwilligers die hetzij vrijwillig, hetzij gedwongen hun activiteiten moesten staken maar nu weer hun taken hebben opgepakt. Fijn dat jullie er weer zijn en dat jullie ons trouw zijn gebleven.

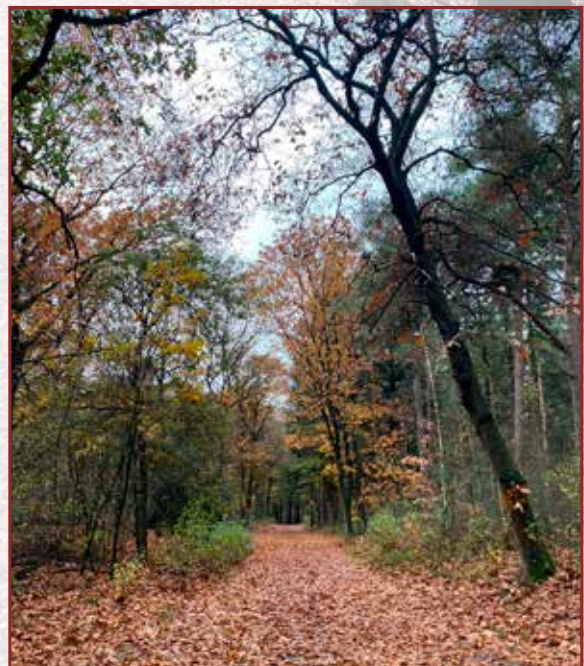
Friedrich Nietzsche, een Duitse filosoof uit de negentiende eeuw, schreef dat "Verveling op alle mogelijke manieren verjagen banaal is, net zoals werken zonder plezier banaal is". Lang niet alle mensen kunnen het zich permitteren om al te selectief te kiezen als het om werk gaat. Je kiest werk allereerst omdat je brood op de plank moet hebben. Als je in dat werk dan ook nog plezier hebt, is dat een leuke bijkomstigheid, maar niet meer dan dat. Hoe anders is dat met vrijwilligerswerk. Je doet het omdat je er voldoening aan ontleent. Het is ook fantastisch mensen te helpen die in de laatste fase van hun leven zijn aangekomen en die je op de drempel van

hun leven nog kunt ondersteunen. Dat plezier en die voldoening straalt je uit en dat is ook één van de belangrijkste redenen waarom onze gasten het zo naar hun zin hebben, zo blijkt telkens weer uit de familie enquêtes.

En onze medewerkers en ons management dan? Werken die dan wél alleen omdat ze er geld mee verdienen? Ik geloof er niets van. Anders hield je het niet vol en was je allang elders aan de slag gegaan. Ook bij hen staat plezier en betrokkenheid voorop! Al die vrijwilligers, al die medewerkers, die hun werk doen omdat ze er voldoening aan ontleen zijn dan ook niet bang voor ontspanning en verveling. Liever dat, dan werk waar je géén voldoening in vindt. Want de periodes van ontspanning en verveling zijn juist die periodes, waarin je nieuwe krachten en nieuwe inspiratie opdoet zodat je werk daarna weer kan slagen.

Tegen die achtergrond wens ik iedereen een ontspannen en relaxte feestdagen, waarin het zalige nietsdoen voorop staat. Want de creativiteit en de energie die je daarmee opdoet, vormt de basis voor opnieuw plezier in je werk, ook in het nieuwe jaar. Fijne feestdagen en dank voor al jullie inspanningen en betrokkenheid.

***Namens het Bestuur,
Jules de Vries***

In gesprek met hospice coördinator Stefanie de Greef

Door Willy Zijderduijn

“Het voelt als een warm bad”, zegt Stefanie de Greef over haar nieuwe baan bij het hospice.

Stefanie is moeder van een zoon van tien en een tweelingzoon en -dochter van acht jaar. Sinds 1 juni is Stefanie bij het hospice werkzaam als coördinator.

Wil je iets over je achtergrond vertellen, je opleidingen en de banen die je hebt gehad voor je hier kwam?

“Ik was zestien jaar toen ik in Amsterdam als verzorgende 31G ging werken. Vanuit daar heb ik de opleiding tot verpleegkundige gedaan in het Spaarne in Haarlem. Tijdens de opleiding ben ik al op de afdeling oncologie beland. Toen heb ik in het Antonie van Leeuwenhoek Ziekenhuis de specialisatie oncologie gedaan. Ik werkte twaalf jaar in het Spaarne ziekenhuis in Haarlem, waarvan de afgelopen vier jaar als coördinator palliatieve zorg. We hadden drie teams in verschillende hospices en een team in de palliatieve thuiszorg. Ik deed daarnaast oncologisch werk in de thuissituatie.”

Hoe ben je bij ons hospice terechtgekomen?

“Dat was via de coördinator in Santpoort. Zij wees mij op de vacature. En zo ben ik hier 1 juni begonnen.”

Waarom kwam je naar dit hospice, je was immers al bij andere hospices betrokken?

“Bij mijn vorige baan werkte ik naast het coördinator zijn ook vijf uur per week in de zorg. Ik heb me bij het reageren op deze vacature dan ook afgevraagd of het iets voor mij zou zijn om nu helemaal niet meer aan het bed te werken. Toch wilde ik deze baan heel graag. Bij mijn sollicitatie in dit hospice wilde ik het huis zien, voelen. Dat was voor mij heel belangrijk. Het voelde hier meteen goed.”

Als oncologie verpleegkundige was je al wel vertrouwd met terminale patiënten.

“Die belangstelling is ontstaan op de verpleegafdeling met palliatieve kamers. Dat was op de dagbehandeling in het Spaarne en daar merkte ik dat ik de zorg aan het bed toch weer miste.”

En nu sta je hier weer niet meer aan het bed...

“Dat is nu een bewuste stap geweest. Als coördinator in de thuiszorg draaide ik wel af en toe toch nog aan het bed mee. Ik heb daarom eerst een open sollicitatie gestuurd naar de palliatieve Thuiszorg. Toen er een coördinerende functie vrijkwam en ik daarvoor werd gevraagd, heb ik het ziekenhuis helemaal gedag gezegd.”

Je woont in Hoofddorp, niet naast de deur. Is de afstand lastig?

“Ik werk drie dagen per week en ik fiets meestal hier naar toe. Ik heb wel een E-bike aangeschaft, zo is het drie kwartier fietsen, anders een uur. Door corona werkt mijn man veel thuis, waardoor ik ook af en toe de auto kan nemen. Met zo'n dag als vandaag met veel regen en wind is dat wel heel prettig.”

Je hebt dus al meer ervaring met hospices. Zijn er verschillen?

“Ja, in drie hospices. En ja, ieder hospice is weer anders, de manier van werken vooral.

Ik heb ook in een Joods hospice gewerkt, daar gelden weer andere normen en waarden.

Joodse mensen moeten ook vrijwilligerswerk doen. Er zijn twee groepen, want niet iedere vrijwilliger werkt aan het bed. Over het algemeen is de werkwijze van de hospices vergelijkbaar met hier, maar er zijn dus wel verschillen.”

Nu ben je een aantal maanden hier...

“Het voelt alsof ik hier al veel langer werk. Er zijn hier veel vrijwilligers, ik leer er steeds meer kennen.”

Ik ken je niet, zie je vandaag voor het eerst, maar je maakt op mij een hele open indruk. Zo voel ik dat ook in dit gesprek.

“Vrijwilligers zeggen ook dat gevoel te hebben, het zo te ervaren. Alsof ik hier al veel langer ben. Ik leg ook makkelijk contact. Het persoonlijke contact met de vrijwilliger vind ik heel belangrijk. Weten wat er bij iemand speelt en er naar vragen.”

Je hebt geen spijt van je overstap, zo te merken.

“Nee, absoluut niet. Ik heb nog wel contact met oud-collega's en dan voelen we ons ook op ons gemak bij elkaar. Met manager Evelien en mede-coördinator Liane heb ik ook een goed contact, ook wij voelen ons op ons gemak bij elkaar.”

Heb je een specifieke inbreng? Iets waar jij goed in bent. Nieuwe bezems vegen schoon, zo iets?

“Ik sta open voor verandering. Sta open voor de vraag naar het waarom en durf te vragen hoe dingen gaan, zonder oordeel. Ik ben heel nieuwsgierig naar het waarom.”

Durf je veranderingen ook in of aan te brengen?

“Ja zeker. Bijvoorbeeld met het rapportagesysteem. Ik denk dat we nu iets missen en ga er met Liane aan werken. Kijken of we er meer uit kunnen halen. Ik ben wel een doorpakker, een doener.”

Voorlopig zien we je hier dus nog wel als ik zo hoor! Iedereen kan nog lang van je genieten. Van je kwaliteiten en je openheid.

“Dat denk ik wel, ja. Ik ben er echt heel blij mee. Mensen horen soms nog wel iets van mijn Amsterdamse accent. Dat is wel grappig. Al vind ik dat ik het al aardig ben kwijtgeraakt.”

Stefanie zal samen met Liane in maart volgend jaar de training voor nieuwe vrijwilligers geven.

Dat is ook weer iets nieuws. Dan spreek ik beide coördinatoren weer.

Ik wens ze veel succes.

Onbekend maakt VPTZ onbemind

Door Jacques Erades

VPTZ Nederland is de koepel voor lokale en regionale vrijwilligersorganisaties in de palliatieve terminale zorg. Deze zorg en ondersteuning wordt zowel thuis, in hospices als in zorginstellingen aangeboden. Bij deze organisaties zijn landelijk circa 12.000 vrijwilligers actief.

Onbekend maakt onbemind, geldt zeker voor de VPTZ in de Bollenstreek waar deze dienstverlening al sinds 1980 bestaat. Toen heette het nog VPZ; later is de "T", van terminaal erbij gekomen. De groep in Hillegom en de Zilk heette destijds "de Cirkel". Het betrof toen het waken in de avond en nacht, bij de mensen thuis.

Een nieuw gezicht

Sinds de oprichting van het Hospice Duin- en Bollenstreek in mei 2008 is gaandeweg de coördinatie van dit vrijwilligerswerk naar het hospice overgegaan. Toch is deze vorm van thuiszorg voor mensen die niet meer kunnen genezen en in hun laatste levensfase verkeren, nog steeds vrij onbekend. Zowel bij professionals als ook bij het grote publiek. VPTZ is ook geen fijne benaming; palliatief en terminaal zijn geen woorden waarmee we ons gemakkelijk kunnen verbinden. Vandaar dat het plan is opgevat om deze thuiszorg voor mensen in hun laatste levensfase niet alleen meer bekendheid, maar ook een nieuw gezicht te geven.

Onder leiding van coördinator Liane Heuzen is een werkgroep ingesteld bestaande uit vrijwilligers Joke Spierenburg, Ton Witteman en Kitty Duiven-

voorde. Samen hebben zij een plan van aanpak opgesteld. Om te beginnen werd stilgestaan bij de naamgeving. Dat bleek geen eenvoudige opgave en uiteindelijk is na veel wikken en wegen gekozen voor Thuisinzet van de Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg. De tekst "Thuisinzet van de vrijwilligers", is krachtig en dekt precies de lading.

Bijdrage aan bekendheid

De werkgroep heeft als team geopereerd en ieder heeft vanuit zijn of haar specifieke kwaliteiten een bijdrage geleverd. Liane en Joke hebben met name de samenhang in de informatievoorziening en het presentatiemateriaal vorm gegeven. Kitty heeft bijgedragen aan het verzamelen van de inhoud van het presentatiemateriaal. Ton heeft zich vooral verdiept in de sociale kaart om daarbinnen de doelgroep te bepalen waar naamsbekendheid het meest effectief zou zijn. Zo werd er ook een PR- plan uitgewerkt om de "Thuisinzet van de vrijwilligers" bij gemeenten, zorgprofessionals, huisartsen, thuiszorgorganisaties, kerken, bibliotheken, apotheken en aanverwante organisaties onder de aandacht te brengen. In de gehele Bollenstreekregio zullen zorg- en hulpverleningsinstanties door Liane en één van de vrijwilligers uit de VPTZ- groep worden benaderd om aan de zorgteams in de wijken een Power Point presentatie te geven en vragen te beantwoorden. Inmiddels is bij het thuiszorgteam van Marente zo'n presentatie gehouden. Uit de reacties en de vele vragen die werden gesteld bleek dat de informatie een goede bijdrage leverde aan de bekendheid van de VPTZ.

Met hart en ziel

Daarnaast is er door Joke, Kitty en Ton ontzettend veel werk verzet. Alle posters, folders en presentatiematerialen moesten herschreven worden om zo meer aan te spreken. Dit om op laagdrempelige wijze over het voetlicht te brengen waar onze vrijwilligers voor staan. In die kwetsbare levensfase, als je leven ten einde loopt en je dierbaren alles in het werk stellen om je bij te staan, kunnen zij ervaren dat daar grenzen aan zitten en uitgeput raken. In zo'n situatie kunnen zij een beroep doen op de vrijwilligers die daarvoor zijn opgeleid. En dat niet alleen; zij zijn met hart en ziel aanwezig. In dat "er zijn", ontstaat het samen ervaren dat je er als mantelzorger niet alleen voor staat.

Kortom, om deze dienstverlening voor een groter publiek bereikbaar te maken is de promotie campagne met nieuw elan van start gegaan. Gewoon ouderwets de boer op met een goed aansprekend verhaal. Met voorlichting aan de zorgprofessionals die met hun zorgverlening het dichtst bij de mensen staan in de thuissituatie. Misschien is het een mooi idee om de letters VPTZ van een nieuwe connotatie te voorzien, voor een nieuw begrip waarmee je meteen zegt: "O ja dat zijn wij: vrijwilligers 'Voor Plaatsvervangend Thuis Zijn'!

v.l.n.r.: Kitty Duivenvoorde, Joke Spierenburg, Ton Witteman en Liane Heuzen

Giften en donaties

Naast de gebruikelijke jaardonaties mochten de Stichting Hospice en de Stichting Vrienden van het Hospice in het 2e en 3e kwartaal van 2021 een bedrag van € 3345,- aan giften ontvangen.

Het hospice wil graag ieder die een gift heeft gedaan persoonlijk bedanken. Maar uit een oogpunt van privacy vermeldt de bank op het rekeningafschrift alleen het bedrag en de naam van de gever. Meestal kunnen we het adres wel achterhalen, maar niet altijd. Ons verzoek aan u is dan ook of u bij het overmaken van een gift onder de opmerkingen uw adres wilt aangeven, zodat wij u kunnen bedanken.

Gast aan het woord

Thuisinzet VPTZ bij mevrouw Berna de Winter

Door Jacques Erades

Berna de Winter is geboren in 1933 in Wassenaar als vijfde in het gezin van Cor en Griet Angevaren en werd vernoemd naar Bernadette Soubirous van Lourdes. Op 19 november trouwde Berna met haar grote liefde Jan de Winter. Zij hadden een fijn huwelijk dat ruim vijftig jaar duurde. Zij vormden met de kinderen Geco en Margo een gelukkig gezin.

Dochter Margo vertelt: "Mama was heel gastvrij en stond voor iedereen klaar. Dat uitte zich ook in haar vrijwilligerswerk, dat ze onder andere meer dan veertig jaar deed bij de plaatselijke Zonnebloem. Nadat mijn vader in 2009 overleed bleef zij het leven omarmen, ondanks deze droevige periode waarin ze hem enorm miste. Dat was mede te danken aan het grote sociale netwerk dat zij in de loop der jaren had opgebouwd. Ze ondervond veel steun aan familie, vrienden, burens, het vrijwilligerswerk en niet in de laatste plaats aan haar rotsvaste geloof. Langzaam ging haar gezondheid achteruit. Dat betekende dat ze in toenemende mate een beroep op ons als mantelzorgers deed. Mama werd steeds zorgafhankelijker; de huisarts en de thuiszorg kwamen steeds vaker in beeld. In de allerlaatste periode werd een bed in de kamer gezet. Ondanks de vele steun die we ontvingen, werd de zorg voor mama steeds zwaarder. De huisarts en de thuiszorg maakten ons attent op de mogelijkheid van de inzet van een VPTZ- vrijwilliger

mevrouw Berna de Winter

bij ons thuis. We waren al bekend met de goede zorgen van hospices. Evengoed moest er wel een kleine schroom overwonnen worden om vreemde mensen bij mama toe te laten en vooral of het met mama zou klikken. Toen we eenmaal contact hadden opgenomen met het Hospice in Sassenheim kwamen de intake en coördinatie snel tot stand. Binnen enkele dagen konden we vrijwilligers Kitty en Lyda verwelkomen. Dat was het begin van een heel fijn contact met hen waar mama en wij heel blij mee waren. Het bracht rust in huis. Want er werd niet alleen een stuk zorg weggenomen, er ontstond ook ruimte waardoor we ook weer even kind konden zijn in plaats van mantelzorgers."

Aanvraag vaak te laat

Vaak is het zo dat de aanvraag voor inzet van vrijwilligers in de thuissituatie te laat in het ziekteverloop tot stand komt. Een veel gehoorde opmerking is dan "dat hadden we echt eerder moeten doen". Margo en haar man Joop zijn het daar van harte mee eens. Lyda en Kitty hebben hun inzet bij Berna als heel fijn ervaren. Berna bleef opgeruimd en zorgzaam voor anderen, zo gaf ze bijvoorbeeld altijd iets mee voor onderweg. Bij haar bed stond een Mariabeeldje, dat belangrijk was voor haar. Daarom stelde Lyda voor om samen een Weesgegroetje te bidden, wat Berna fijn vond. Zulke dingen waren van heel veel betekenis voor haar. "Naarmate het ziekteverloop vorderde,

werd het leven steeds zwaarder voor mama", vertelt Margo. "Ze at en dronk nog mondjesmaat, had veel pijn en angst. Elke dag gaf zij aan dat ze klaar was om het leven los te laten en dat ze graag voor altijd wilde gaan slapen. Ze had vrede met het einde van haar leven, haar leven was, zoals zij zei "voltooid", en ze hoopte haar man Jan weer te zien. Het liefst wilde ze in haar eigen huis sterven met haar dierbaren om haar heen. Zo is het gelukkig ook gegaan. Op 12 augustus 2021 is zij vredig ingeslapen."

Dankbaarheid

Margo en Joop kijken met dankbaarheid terug op de thuisinzet van de VPTZ en vooral hoe Kitty en Lyda hebben bijgedragen aan de diepe wens van Berna om thuis in haar eigen vertrouwde omgeving te kunnen sterven. "We zouden het zo weer over doen. Op de vraag wat VPTZ nog beter had kunnen doen; eigenlijk niets. Het was fijn dat we via de persoonlijke telefoonnummers van de vrijwilligers direct contact konden maken, dat maakte dat we snel met elkaar konden afstemmen. Ook de overdracht via het schriftje dat bij mama op tafel lag, was prettig."

Dit gedichtje stond op de rouwkaart en symboliseert zo zeer waar Berna de Winter voor stond. Sociaal, zorgzaam en betrokken naar haar gezin, haar familie, het vrijwilligerswerk en de kerk.

*Daar alleen kan liefde wonen
daar alleen is het leven goed,
waar men blij en ongedwongen
alles voor elkander doet.*

Zo is het ook met de thuisinzet van de VPTZ; het vrijwilligerswerk waar je alles voor elkaar doet om met liefde die laatste levensmomenten zo comfortabel mogelijk en dragelijk te maken, ongedwongen, waarbij het soms juist die momenten van stilte zijn die ons dichter bij elkaar brengen.

Het Afscheid

In deze rubriek besteden we aandacht aan het afscheid. Verpleegkundigen en vrijwilligers in het hospice zijn vaak geroerd door de vele vormen en manieren waarop mensen afscheid nemen van een dierbare. Soms met verdriet, soms met humor, maar altijd passend en indrukwekkend.

Afscheid van mijn moeder

Door Natasha van Nood

Vanaf het begin dat ik wist dat mijn moeder ziek was, was ik al bezig met hoe ik dit zelf zou overleven: een leven zonder haar. Mijn moeder en ik hadden altijd een hele goede band. Ik zocht naar boeken die gaan over op jonge leeftijd een ouder verliezen. Ik kocht toen het boek "Je bent jong en je rouwt wat". Dit boek heb ik gelezen om mij voor te bereiden voor zover dat kon. Ik wilde veel met mijn moeder doen maar de pandemie heeft daar niet bij geholpen. Mijn moeder had angst voor corona omdat ze zo lang mogelijk in leven wilde blijven. In het hospice was mijn moeder al te zwak om nog veel te gaan doen. Mijn moeder lag bijna alleen maar in bed maar ik heb nog wel twee keer met haar naar buiten kunnen gaan. Verder zocht ik naar ideeën op internet wat ik met haar kon doen zodat ik iets tastbaars met haar kon

hebben. Ik kwam uit op gipshanden. Ik kocht het pakket. Mijn moeder had al eerder met de beeldend begeleidster gesproken. We hebben een afspraak gemaakt om samen met haar de gipshanden te maken. Het

Ada Knetsch met haar dochter Natasha

was even kijken hoe alles moest en het werd een zootje in het keukentje door het mixen. Mijn moeder werd geholpen om te gaan zitten in de stoel, we pakte elkaars hand vast en staken ze in de bak met alginaat. Ik voelde dat mijn moeder een beetje bewoog met haar hand en dat was eigenlijk niet de bedoeling. Het eindresultaat was best goed! Helaas zijn door het bewegen mijn moeders vingertoppen weg. Maar haar duim was nog intact en juist haar duim is uniek. We hebben hem met vernis afgemaakt, zodat hij de gipskleur zou behouden. Mijn moeder is overleden maar we hebben elkaars handen nog vast. Die staan mooi in de open kast samen met de kaars die wij van het hospice hebben meegekregen toen ze overleden was. Omdat wij de gipshanden zo mooi vonden hebben wij een foto gemaakt van de handen in haar tuin. Helaas waren er nog maar weinig bloemen in haar tuin, maar toch was er één paarse bloem. We hebben de foto op de rouwkaart gezet en samen met de geestelijk verzorgster een korte tekst bedacht voor erbij: "Voor altijd in liefde verbonden". Ik ben de medewerkers van het hospice ontzettend dankbaar voor alles wat ze voor mij en mijn moeder hebben gedaan. Zij waren een heel belangrijk deel van het proces. Mijn moeder was erg blij met de gesprekken die ze had met een aantal verzorgers; dit heeft haar goed geholpen bij het afscheid nemen van het leven.

Voorzitter Jules de Vries neemt afscheid

Beste collega-vrijwilligers, beste medewerkers en vrienden,

Het is bijna gedaan. Per 1 januari eindigt mijn voorzitterschap van Hospice Duin- en Bollenstreek en neemt Jacques Hoornweg, die jullie allemaal heel goed kennen, het stokje over.

Met veel plezier heb ik me vanaf ongeveer 2002 ingezet voor het hospice. Eerst een aantal jaren op vrijdagmiddag in de spreekkamer van Hans Bet in Lisse, waar alle plannen gesmeed werden voor de oprichting. Daarna, toen het hospice er eenmaal stond, in de grote vergaderkamer van Bernardus waar we enkele jaren te gast mochten zijn. En vanaf het gereed komen van het tuinpaviljoen kwamen we aldaar bijeen.

Het was een heerlijke tijd waarin we als bestuur in meestal ontspannen sfeer onze vergaderingen konden houden. Ontspannen, omdat het altijd, dankzij

ieders positieve instelling en nooit aflatende energie, meer een voorrecht dan een opgave was bestuurslid en in mijn geval later voorzitter te zijn.

Ik ben er trots op dat ik vele jaren deelgenoot mocht zijn van de hospice gemeenschap en ook trots op wat er in de loop van de jaren allemaal is bereikt door die gemeenschap. Het voorzitterschap draag ik met veel genoegen over aan Jacques. Hij kent het hospice door en door, is er door zijn medisch advieschap in het verleden en al zijn inspanningen bij de oprichting nauw aan verbonden. Zo-

lang de werving van de opvolging nog loopt, blij ik bestuurslid, maar daarna zal ik het hospicebestuur definitief verlaten.

Jules de Vries

Jules de Vries

Sven van der Vlugt Fotografie

Vrijwilliger in beeld

Mark Roijers

Door Mark Sijlmans

“Ondernemend, enthousiast, vrolijk en positief. Dat ben ik. Vaak wil ik het laatste woord hebben. Maar de meeste mensen mogen mij wel. Op vrijdagavond kook ik in het hospice. En ook zorg ik er dan voor dat onze gasten verse bloemen op hun kamers hebben staan”. Aan het woord is vrijwilliger Mark Roijers. Directeur-eigenaar van een bedrijf dat zijn vader in 1986 heeft opgericht en dat Mark inmiddels heeft overgenomen. Ze verkopen bloemen en planten in 1600 Duitse supermarkten. Het bedrijf groeit als kool. Net als Marks gezin. Vier kinderen heeft hij met zijn vrouw Marieke.

Na school begint hij in eerste instantie bij zijn vader. Maar omdat Mark zichzelf daar toch nog wat te jong voor vindt, besluit hij politieagent te worden. In De Kooi. In Leiden. Een paar jaar wijzer keert hij terug bij het bedrijf van zijn vader. En dan is het goed.

Het hospice komt op zijn pad doordat Mark verpleegkundige Elja kent. Zij weet dat Mark van koken houdt en dat het hospice op zoek is naar kookvrijwilligers. Het klikt gelijk. Mark houdt van koken maar ook van de gesprekken met gas-

ten. Soms maar kort. Wel valt hem op dat sommige gasten wel erg veel alleen op hun kamer blijven zitten. “Als ik die naar beneden kan lokken door ze een aardappeltje mee te laten schillen, dan wordt hun leven meer zoals hun leven was. Bij sommigen lukt dat. Gasten liggen hier niet voor hun zweetvoeten. Vaak worstelen ze. En dat kan iemands gedrag beïnvloeden. Je hoeft niet alles te pikken. Je moet zélf soms duidelijk zijn. Maar ik vind dat iemand elke dag een nieuwe kans moet krijgen. Niet onderworpen moet zijn aan regeltjes die soms alleen maar belangrijk zijn in het hoofd van een vrijwilliger.”

Mark wil misschien wat dichterbij de gast komen dan de gemiddelde vrijwilliger. Hij wil geen vriendjes met ze worden maar ze misschien net een beetje meer de gelegenheid bieden weer te worden zoals ze waren. Mark vertelt over de vele mooie momenten die hij in het hospice heeft beleefd. Zoals bij die mevrouw die iets bijzonders heeft met een bepaald type roos. Mark weet direct welke roos ze bedoelt want hij heeft ook iets met die ene roos. Hij vertelt haar dat zijn overleden nichtje daarmee is begraven. En dat die roos iets intiem is geworden. “De

roos van Isa”. En van niemand anders. Maar toch, na een aantal nachten draaien in zijn bed neemt Mark een bos van die rozen voor haar mee. Miss Piggy heten die rozen. Het is voor beiden een emotioneel moment. Het zit hem meestal in de kleine dingen. Klein zoals die bietjes die Mark vaak kookt. Omdat hij die zelf zo lekker vindt en waar die mevrouw ook al zo dol op was.

Mark Roijers

Strategie

Door Evelien van Duin

De huidige strategienota van het hospice loopt eind 2021 af. In een nieuw te vormen notitie willen we aangeven hoe we komen tot een koers voor de komende periode (2021-2025). Het uitgangspunt is de huidige dienstverlening verder te verbeteren en door te ontwikkelen op basis van nieuwe inzichten en ervaringen. Daarnaast stelt ons hospice zichzelf de vraag hoe wij verder kunnen bijdragen. We hebben een waardevolle rol als hospice in de palliatieve zorg in de regio. Kunnen we deze inzet misschien verbreden? Ons opgebouwde vermogen geeft meer mogelijkheden om én een gezonde buffer in stand te houden én tegelijk te investeren in maatschappelijke functies gerelateerd aan de doelstelling van het hospice. Bijvoorbeeld een meer prominente rol in voorlichting over palliatieve zorg thuis of het steunen van onderzoek. We steunen al een onderzoek naar delier. Dat onderzoek is in november afgerond. Ook ligt de vraag voor om de samenwerking met Hospice De Mare te intensiveren en hen te ondersteunen in de realisatie van hun definitieve bestemming.

In gesprek met belanghebbenden en verwijzers

In het voorjaar van 2021 is een factsheet gemaakt om te kunnen delen bij de uitnodiging aan degenen met wie we graag om tafel wilden voor een gesprek; huisartsen uit de Bollenstreek,

transferafdelingen van ziekenhuizen, de Raad van bestuur van Marente, de Gemeente Teylingen en interne partijen. Hierna zijn met deze belanghebbenden en verwijzers al snel concrete afspraken gemaakt om met hen en bestuursleden in gesprek te gaan en het volgende uit te vragen: Hebt u ervaring met de dienstverlening van het hospice? Wat gaat daarbij goed en wat kan beter gezien vanuit uw rol en betrokkenheid? Welke kansen ziet u voor ons hospice in de toekomst?

Organisatie in beweging

Het doel van deze gesprekken was te komen tot een strategienota die ingericht is voor de toekomst, met input van degenen die nauw betrokken zijn bij het hospice. Hetzij als zorgverlener, hetzij als verwijzer of maatschappelijk belanghebbende. Een strategienota die handvatten geeft voor de interne bedrijfsvoering, die wordt gedeeld door alle hospicebetrokkenen en die richting geeft voor de jaarplannen. Met als doel de dienstverlening aan client, naasten, vrijwilligers en medewerkers te kunnen verbeteren in de thuissituatie en in het hospice. Eind december is het strategieplan vastgesteld en kunnen we met mooie ontwikkelpunten aan de slag. Een organisatie in beweging!

Aanbevolen films en literatuur

Voor u gezien: Supernova en The Father

Alzheimer, een ziekte die steeds vaker voorkomt en die zoveel fases kent. Geen situatie die hetzelfde is. Deze twee films heb ik kort geleden na elkaar gezien. Zij laten het leven zien van twee mannen die met Alzheimer te maken hebben vanuit twee verschillende situaties en invalshoeken.

Door Willy Zuijderduijn

Supernova is een film waarin Colin Firth en Stanley Tucci, twee acteurs die al heel wat werk op hun naam hebben staan, een triest verhaal laten zien. Geschreven en geregisseerd door Harry Mac-Queen.

Sam, (Colin Firth), is pianist en leeft al twintig jaar samen met Tusker, (Stanley Tucci). Tusker heeft een boeiend leven als schrijver maar krijgt Alzheimer. Wanneer de ziekte langzaam vordert, merkt Tusker dat hij steeds minder grip krijgt op zijn leven. Sam en Tusker besluiten om met de camper door Engeland te trekken om familie en vrienden nog een keer op te zoeken, waarschijnlijk voor het laatst.

De opnamen in het Engelse landschap zijn schitterend. Goed is te zien hoe de ene hoofdpersoon de ander wil sparen en deze op zijn beurt zijn partner zoveel mogelijk wil helpen in dit proces. Sam krijgt steeds meer moeite met hoe hij met de situatie moet omgaan terwijl Tusker voor zichzelf allang een beslissing heeft genomen maar dat niet kenbaar heeft gemaakt. Het verhaal is heel mooi klein en ingetogen, maar soms lopen de emoties hoog op. Uiteindelijk weet Sam zijn partner Tusker te eren met de muziek die hij zo mooi vond.

The Father

Een prachtige film met Anthony Hopkins, Olivia Colman, Imogen Poots en Rufus Sewell. De regie is van Florian Zeller. The Father laat, zonder dramatisch te worden, zien hoe de wereld verandert voor de dementerende Anthony. Zijn dochter Anne zoekt een verzorgster voor hem. Ze wil er zeker van zijn dat hij in goede handen is wanneer zij teruggaat naar Parijs. Maar haar vader wijst alle hulp telkens gedecideerd af. Bij iedere nieuwe hulp gedraagt hij zich bij de kennismaking zeer charmant om de hulp later het huis uit te jagen.

Anthony haalt gesprekken, personen en situaties door elkaar. Dat wordt goed in beeld gebracht door wisselende acteurs; de mensen die hij met elkaar verwart. Daardoor is niets goed meer uit te leggen. Onmacht aan beide kanten. Tot het niet langer kan.

Deze film laat je door Anthony's ogen kijken; je ziet de grens tussen de oplosende realiteit en dat wat zich alleen in zijn hoofd afspeelt.

Het Oscarwinnende scenario en de vormgeving alleen al maken The Father tot een mooie, bijzondere en indringende film. De grote ster van The Father is Anthony Hopkins, die zijn fenomenale rol terecht bekroond zag met een Oscar.

Boekentips:

Bastiaan Brink, Sporen naar de horizon

Dean Nicholson, Nala's wereld

Lisanne van Sadelhoff, Je bent jong en je rouwt wat

Johan Maes en Evamaria Jansen, Ze zeggen dat het overgaat

Barbara van Beukering, Je kunt het maar één keer doen

Opnamegegevens

Tweede kwartaal 2021

Opnames	9
Man	1
Vrouw	8
Gemiddelde leeftijd	78 jaar
Overleden	10
Ontslag	0
Gemiddelde verblijfsduur	48 dagen

Komend van thuis	4
Komend uit ziekenhuis	4
Komend uit verpleeg- verzorgingshuis	1

Gemiddelde bedbezetting 87 %

Zorginzet VPTZ thuis 4 cliënten

Derde kwartaal 2021

Opnames	18
Man	8
Vrouw	10
Gemiddelde leeftijd	76 jaar
Overleden	17
Ontslag	1
Gemiddelde verblijfsduur	27 dagen

Komend van thuis	14
Komend uit ziekenhuis	4
Komend uit verpleeg- verzorgingshuis	0

Gemiddelde bedbezetting 77 %

Zorginzet VPTZ thuis 2 cliënten

Zomerfeest

Door Carine Atzei

Eindelijk!

Normaal gesproken hebben we ieder jaar twee feestelijke bijeenkomsten: een 'uitje' in de zomer en een kerstviering in december. Ook hier heeft Corona roet in het eten gegooid. Een bijeenkomst met de coördinatoren, verpleegkundigen, bestuur en alle vrijwilligers was natuurlijk absoluut onmogelijk.

Maar nadat we allemaal gevaccineerd waren en van overheidswege bijeenkomsten weer toegestaan werden, weliswaar met in achtname van de anderhalve meter regel, kon eindelijk weer een feestelijke bijeenkomst georganiseerd worden.

Op 26 augustus was het zover: op de prachtige locatie Tespelduyn in Noordwijkerhout werden we ontvangen met een drankje en hapjes en daarna verwend met een heerlijk lopend buffet. Ook was er weer gelegenheid om tijdens de toespraak van Evelien aandacht te besteden aan de nieuwe vrijwilligers die de introductie cursus hadden voltooid en dus nu voluit kunnen meedraaien en die vrijwilligers die nog een certificaat moesten krijgen. En zoals ieder jaar waren er enkelen die afscheid namen en die met een mooie bos bloemen bedankt werden voor al hun inzet. Dit keer was dat Ria Bij en zij kreeg bijzondere aandacht voor een heel speciale gebeurtenis: een echt Hospice huwelijk. Ria en Ton Wit-

teman hebben elkaar tijdens hun diensten in het hospice ontmoet en zowaar; de vonk sloeg over. Op 4 oktober zijn ze getrouwd.

We kunnen terugzien op een fijne namiddag en avond, die ook nog werd opgeluisterd met een heerlijk zonnetje, waardoor de schuifdeuren helemaal open konden blijven en zo een goede ventilatie gewaarborgd bleef. Want ook al deden we ons best, de anderhalve meter regeling was niet altijd even makkelijk vol te houden, vooral tijdens het maken van een groepsfoto met meer dan 80 personen...

Vrienden van het Hospice

Het Hospice is voor een deel afhankelijk van sponsoring, giften en donaties. Ook u kunt ons steunen door vriend te worden van de Stichting Vrienden van het Hospice. De minimale bijdrage is €15,- per jaar. U kunt zich aanmelden via het aanmeldingsformulier op de website van het Hospice (hospiceduinenbollenstreek.nl). U kunt daarbij kiezen voor automatische incasso of voor het zelf overmaken van uw bijdrage. U kunt zich ook aanmelden door onderstaande kaart op te sturen.

Vriendenkaart

Ja, ik meld mij aan als vriend van het Hospice.

Naam + voorletters Dhr. /Mevr.

Adres

Postcode/Woonplaats

Telefoonnummer

E-mail

Automatische Incasso: Ja / nee Welke maand(en):

* Bankrekeningnummer (IBAN) NL..... * alleen bij Automatische Incasso

Mijn jaarlijkse bijdrage is €

Handtekening Datum ...-...-....

s.v.p. in een gefrankeerde envelop sturen aan: Stichting Vrienden Hospice Duin- en Bollenstreek
Hoofdstraat 51, 2171 AR Sassenheim

Of mailen naar vrienden@hospiceduinenbollenstreek.nl

Colofon
Opmaak en druk: Drukkerij Flora Lisse
Redactie: Carine Atzei, Evelien van Duin, Jacques Erades,
Lisette van der Lans, Mark Sijlman,
Willy Zuijderduijn
Eindredactie: Tot en Met producties Lisse

Drukkerij Flora en Tot en Met producties zijn sponsor van de nieuwsbrief van het Hospice Duin- en Bollenstreek.

Aan deze uitgave werkten mee: Stefanie de Greef,
Natasha van Nood, Mark Roijers, Margo de Rooy, Jules de Vries

Contactadres:
Hospice Duin- en Bollenstreek
Hoofdstraat 51
2171 AR Sassenheim
www.hospiceduinenbollenstreek.nl
@: info@hospiceduinenbollenstreek.nl
T: 0252 227139 - F: 0252 225888

Stichting Vrienden
@: vrienden@hospiceduinenbollenstreek.nl
Bankrekening: NL81RABO 0131 2886 79
T: 0252 227139